

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/947
KARAR NO : 1983/79

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanıklar : Ali Yıldız ve arkadaşları
O L A Y : Sanıkların "Öveçler Sosyal Dayanışma Derneği" üyesi bulundukları,

ri, maktül Hilmi Öztürk ile sanıklardan Ali Yıldız'ın siyasi düşünceleri yönünden anlaşamadıkları ve aralarında tartıştıkları, sanık Ali Yıldız'ın diğer sanıklara "Hilmi Öztürk bizim için zararlı olmaya başlamıştır, onu öldüreceğim" dediği, diğer sanıkların da Ali Yıldız'ın önerisini kabul ettikleri ve bütün sanıkların Hilmi Öztürk'ü öldürmeyi tasarladıkları, olay gecesini (3-2-1977) sanıkların Hilmi Öztürk'ü de aralarına alarak Öveçler de trafolara afiş astıkları, daha sonra Sokullu Mehmet Paşa Caddesinden evlerini doğru yürüdükleri, bu sırada sanık Ali Yıldız'ın yasak tabancasını çekerek Hilmi Öztürk defalarca ateş ettiği, daha sonra bütün sanıkların Hilmi Öztürk'ü alıp o civarda bulana boş arsaya bıraktıkları, olayın 5-2-1977 gününde, Hilmi Öztürk'ün cesedinin bulunması ile ortaya çıktığı "biçimde" olayı anlatan Ankara C. Savcılığınca sanıklar hakkında ilk soruşturma yapılması istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Ankara 1. Sorgu Hakimliği : 22-4-1977 gününde, 1977/47-106 sayı ile; sanık Ali Yıldız'ın eylemine uyan 6136 sayılı yasa'nın değişik 13., TCK.nun 450/4., diğer sanıkların eylemine uyan TCK.nun 450/4. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında son soruşturmanın Ankara Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 29-1-1979 gününde, esas-1977/100, karar-1979/ sayı ile; atılı suçun, temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik şiddet hareketlerinden olduğu, gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: Davayı mahkûm yetle sonuçlandırmış, konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 1. Dairesi tüm sanıkların mahkûm yetlerine yeterli deliller mevcut bulunmadığı halde varsayımlardan hareketle delilleri takdirinde zaafa düşüldüğü gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 19-12-1980 gününde, 1980/1640-541 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a. maddesindeki süre koşullunu öne sürerek görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 224 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç, Yaşar Çiftçi, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 21-3-1983 lü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belge ve Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görülmüştür.

Suç, Ankara ilini de kapsamına alarak 13 ilde 26-12-1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 3-2-1977 de işlenmiştir.

Suçun, sıkıyönetimin ilânından önce işlenmesi nedeniyle görevli Yargı yerini belirlemede 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesinin gözönünde tutulması ve anılan maddenin uygulanmasının önkoşulu olan suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunup bulunmadığının araştırılması gerekir.

İncelenen dosya içeriğinde bulunan ve sanıkların polisteki ifadelerini içere belgelerde, sanıklarla maktûlün sol görüşlü olmakla beraber, aralarında fraksiyon ayrılığı bulunduğu, suçun bu nedenle işlendiği yolunda anlatımların yer aldığı görülmektedir. Gerek sorgu hakimliği kararı, gerekse adli yargının görevsizlik kararındaki kabul de suçun ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı biçimindedir.

Askeri Yargıtay'ın bozma gerekçesinde; " Bu durum muvacehesinde tüm sanıklar: mahkûmiyetlerine yeterli deliller bulunmadığı halde, varsayımlardan hareketle delilkeriri takdirinde zaafa düşmek suretiyle suçun, sübutunu kabul eden hüküm mahkemesinin, bu kabulünde yasal isabet görülmediği cihetle..... bozulmasına" biçimindeki ifade sübute ilişkin bulunmakta ve fakat olayın karşıt görüşlü kişiler arasında meydana geldiği sonuç olarak kabul edilmektedir.

Bu durumda, suçun siyasal ve ideolojik amaçlı olması ve yaşam hakkına yönelik bulunması nedeniyle, MGK.nin 7 numaralı kararının 4.maddesi kapsamına girdiği ve bu yöni ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur.

Ancak suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a.maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesi, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin ekoyduğu suçlarla ortak ve genel amaç bağlantısı içinde işlendiğini gösteren, bunun organik ve örgütsel yönünü belirleyen hiç bir somut kanıt dosyada rastlanmaması nedenleri ile davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Ankara 2.Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Ankara 2.Ağır Ceza Mahkemesinin 29-1-1979 günlü, esas-1977/100, karar-1979, 9 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 21-3-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye

İsmailoğuz

İsmailoğuz

Üye

Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Üye

Ali Suat Erkoç

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Argon

Ergun Argon

Üye

Nail Yücel

Nail Yücel